

Tilastokortti 6: Museoiden kokoelmat 2017

Museoiden kokoelmien laajuus

Ammatillisesti hoidettujen museoiden kokoelmiin sisältyi vuoden 2017 lopussa yhteensä noin 46,5 miljoonaa kulttuurihistoriallista esinettä, taideteosta, luonnontieteellistä objektiä tai näytettä, valokuvaa sekä audiovisuaalista tallennetta. Eniten kokoelmissa oli valokuvia (n. 23,3 milj.) sekä luonnontieteellisiä objekteja ja näytteitä (n. 17,2 milj.).

Museotilastossa kokoelmatiedot perustuvat osittain arvioihin. Kokoelmien inventointi- ja luettelointityön myötä tiedot tarkentuvat ja arvioita korjataan, mikä aiheuttaa vuosittain jonkin verran vaihtelua kokoelmatiedoissa. Lisäksi vuosien varrella on tapahtunut kokoelmien siirtoja, jotka ovat saattaneet vaikuttaa kokoelmalukuihin. Vastausohjeita on myös tarkennettu viime vuosina.

83 % museoista on tehnyt kokoelmapoliittisen ohjelman (n = 151).

Museoiden kokoelmissa keskimäärin:

- 43679 kulttuurihistoriallista esinettä / museo (n = 128)
- 4601 taideteosta / museo (n = 90)
- 859750 luonnontieteellistä objektiä tai näytettä / museo (n = 20)
- 168481 valokuvaa / museo (n = 138)
- 488 audiovisuaalista tallennetta / museo (n = 89)

Museoiden kokoelmissa oli yhteensä n. 46,5 miljoonaa kokoelmaobjektiä.

Kulttuurihistorialliset esinekokoelmat

- 5590919 objektiä
- 35700 vuoden kartunta
- 46,5 % kokoelmista luetteloitu
- 26,6 % kokoelmista digitoitu

Taidekokoelmat

- 414055 taideteosta
- 5155 vuoden kartunta
- 89,4 % kokoelmista luetteloitu
- 72,0 % kokoelmista digitoitu

Luonnontieteelliset kokoelmat

- 17194993 objektiä/näytettä
- 33956 vuoden kartunta
- 12,9 % kokoelmista luetteloitu
- 4,5 % kokoelmista digitoitu

Valokuvakokoelmat

- 23250364 valokuvaa
- 426718 vuoden kartunta
- 14,8 % kokoelmista luetteloitu

- 14,1 % kokoelmista digitoitu

Audiovisuaalinen aineisto

- 43394 objektia / tallennetta
- 1757 vuoden kartunta
- 41,2 % kokoelmista luetteloitu
- 40,8 % kokoelmista digitoitu

Lisäksi museoilla on mm. kirjasto- ja arkistokokoelmia.

Museoiden kokoelmapoistot:

- Kulttuurihistorialliset esinekokoelmat: 5507 poistoa (n = 37)
- Taidekokoelmat: 58 poistoa (n = 6)
- Luonnontieteelliset kokoelmat: 1000482 poistoa (n = 4)
- Valokuvakokoelmat: 9773 poistoa (n = 6)
- Audiovisuaalinen aineisto: 1 poisto (n = 1)

Yhteensä 1262885 verkossa julkaistua digitaalista kokoelmaobjektia:

- 276720 verkossa julkaistua kulttuurihistoriallista esinettä (n = 56)
- 51966 verkossa julkaistua taideteosta (n = 32)
- 182001 verkossa julkaistua luonnontieteellistä näytettä (n = 6)
- 751657 verkossa julkaistua valokuvaa (n = 66)
- 541 verkossa julkaistua audiovisuaalista objektia (n = 14)

Vuoden aikana museoiden kokoelmista lainassa oli yhteensä 10517 kokoelmaobjektia, keskimäärin 86 / museo (n = 122).

Museoissa muista kokoelmista lainassa oli yhteensä 20212 objektia, keskimäärin 196 / museo (n = 103).

Kokoelmahankintamenot

Ammatillisesti hoidetut museot käyttivät kokoelmien kartuttamiseen vuoden 2017 aikaan yhteensä 4637614 euroa, mikä on n. 0,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuotena. Museoista 73 kartutti kokoelmiaan ostoilla. Niistä suurin osa oli taidemuseoita.

Suurimman hankintamäärärahat olivat Serlachius-museoilla (2108203 euroa), Kansallisgallerialla (1204710 euroa), Helsingin taidemuseolla (207657 euroa), Tampereen taidemuseolla (178238 euroa) ja Turun museokeskuksella (114673 euroa).

Keskimäärin kokoelmahankintoihin käytettiin 63529 euroa (n = 73).

Lisätietoa ja käsitteitä

Museotilasto

Museoviraston kokoama Museotilasto kattaa Suomen päätoimisesti ja ammatillisesti hoidetut museot, jotka ovat valtion, kuntien, säätiöiden, yhdistysten ja muiden yksityisten tahojen ylläpitämiä. Vuonna 2017 tilastokyselyyn vastasi 152 museota.

Museotilastossa kokoelmat jaotellaan seuraavasti:

- Kulttuurihistorialliset esinekokoelmat
- Taidekokoelmat (museon omat ja museoon talletetut kokoelmat, ei kunnan tai kaupungin julkisen taiteen kokoelmia)
- Luonnontieteelliset kokoelmat
- Valokuvakokoelmat
- Audiovisuaalinen aineisto (esimerkiksi ääntä ja liikkuvaa kuvaa sisältävät tallenteet)

Taidekokoelmat Museotilastossa

Museotilastossa on tilastoitu museon omia ja museoon talletettuja taidekokoelmia, mutta ei kunnan tai kaupungin julkisen taiteen kokoelmia. Monet taidemuseot kuitenkin hallinnoivat myös kunnan tai kaupungin julkisen taiteen kokoelmaa. Julkisella taiteella tarkoitetaan mm. virastoihin, laitoksiin ja muihin julkisiin tiloihin sijoitettuja taideteoksia, julkisia veistoksia ja muistomerkkejä.

Keväällä 2018 museoille tehdyssä kyselyssä kävi ilmi, että Museotilaston taidekokoelmaluvut sisältävät osittain myös julkisen taiteen kokoelmia. Osa museoista käyttää paljon resursseja julkisen taiteen kokoelmien hoitoon. Vastauksissa toivottiin, että tämä työ näkyisi myös Museotilastossa.

Tulevina vuosina Museotilastossa tullaan tarkastelemaan myös museoiden hallinnoimia julkisen taiteen kokoelmia. Tavoitteena on, että uudistus tulee yhdenmukaistamaan tilastoja taidekokoelmien osalta ja tekemään näkyväksi museoiden kokoelmatyön koko laajuutta.

Museoiden kokoelmapoistot

Kokoelmapoistot ovat osa museoiden kokoelmahallintaa. Poistaminen voi tarkoittaa esimerkiksi objektin statuksen muuttamista, objektin siirtämistä toiseen kokoelmaan tai objektin konkreettista tuhoamista.

Digitoitu objekti

Museotilastoon ilmoitetaan digitoitujen objektien kokonaismäärä, ei ko. vuoden aikana digitoitujen määrä.

Luetteloitu esine ei ole sama asia kuin digitoitu esine. Digitoidusta objektista on yksi tai useampi digitoitu / digitaalinen valokuva, piirros, 3D-mallinnus tms.

Digitoinnilla tarkoitetaan analogisessa muodossa olevan aineiston muuntamista digitaaliseksi. Tällä tarkoitetaan originaalin informaation (esim. asiakirja, valokuva, ääninauha) muuntamista sähköiseen muotoon. Kolmiulotteisten objektien valokuvaaminen ja sähköinen tallentaminen on myös digitointia.

Verkossa julkaistut digitaaliset objektit

Museotilastossa tilastoidaan verkossa julkaistujen digitaalisten tai digitoitujen kokoelmaobjektien kokonaismäärä, ei ko. vuoden aikana julkaistujen objektien määrä.

Verkossa julkaistulla digitaalisella tai digitoidulla objektilla tarkoitetaan kokoelmaselainten tms. (esim. Finna, Flickr) kautta julkaistuja objekteja, joista on verkossa saatavilla digitaalisen kuvan tms. lisäksi myös taustatietoja. Pelkän kuvan julkaisemista verkossa esimerkiksi sosiaalisen median kautta ei lasketa mukaan.

Lähteet

[Museoiden kokoelmat 2017](#) -taulukko.

[Museotilasto 2017](#), Museovirasto.

[Kokoelmapoistojen hyvät käytännöt](#). Toim. Västi, Emilia & Sarantola-Weiss, Minna. Suomen museoliitto 2015.

[Kokoelmapoistojen yhteiset käytännöt](#). Toim. Västi, Emilia & Sarantola-Weiss, Minna. Suomen museoliitto 2015.

Museovirasto